

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

موضوع اقدام پژوهی :

افزایش علاقه مندی دانش آموزان پایه سوم مدرسه راهنمایی ۱۷ شهریور به خواندن و درک مفاهیم درس زبان انگلیسی

www.asebankafinet.ir

فروشگاه علمی آسمان

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این اقدام پژوهی با قیمت فقط سه هزار تومان به
سایت فروشگاه علمی آسمان مراجعه کنید . www.asebankafinet.ir

سپاس؛

سپاس شایسته ی پروردگاری است که این فرصت را در اختیار بنده قرار داد تا بتوانم با یاری و هم اندیشی
مشاورین محترم ی مدرسه و همکاران عزیزم، این پژوهش را به نحو احسن انجام دهم.

تقدیم به؛

این کار پژوهشی را به دانش آموزان عزیز و روح پر فتوح شهدای عالیقدر که پدران، برادران و... این دانش
آموزان بودند ، تقدیم می کنم.

فهرست مطالب

چکیده:	۳
واژه های کلیدی :	۳
مقدمه :	۴
بیان مساله :	۶
اهداف تحقیق:	۷
توصیف وضع موجود (شواهد ۱):	۷
گردآوری داده ها :	۱۰
تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها :	۱۳
گردآوری داده ها جهت ارایه راه حل ها :	۱۴
ادبیات موضوع :	۱۵
راه حل های پیشنهادی :	۱۷
انتخاب راه حل ها :	۱۹
اعتبار بخشی به راه حل ها :	۲۰
اجرای راه حل های انتخابی :	۲۰
ایجاد انگیزه	۲۰
گروه بندی دانش آموزان و بهره از کار گروهی	۲۱
تهیه ی فلش کارت و پاور پوینت همراه با تصویر	۲۱
اجرای نمایش متون انگلیسی کتاب درسی	۲۱
اصلاح ، تعدیل و تغییرات در اجرای راه حل ها :	۲۱

- توصیف وضع مطلوب (شواهد ۲)..... ۲۲
- الف - شاخص های کیفی وضع مطلوب..... ۲۲
- ب- شاخص های کمی وضع مطلوب ۲۲
- نتیجه گیری : ۲۳
- پیشنهادهای و راه کارها : ۲۴
- فهرست منابع و مآخذ : ۲۵

دانشگاه علمی استعانت

چکیده:

تحقیق حاضر در سال تحصیلی در پایه سوم مدرسه راهنمایی واقع در شهرستان و با فراوانی ۲۸ نفر دانش آموز انجام شده است. مساله ی مورد نظر بی علاقه گي و کم کاری دانش آموزان در آموزش و یاد گیری واژگان و درک مفاهیم زبان انگلیسی بوده و هدف از انجام این پژوهش و هش، افزایش میزان علاقه مندی دانش آموزان پایه ی سوم راهنمایی یاد شده به درس زبان انگلیسی و یادگیری درک مفاهیم آن بوده است.

بر این اساس، پژوهشگر با استفاده از روش های علمی از منابع گوناگون تحقیق مانند: مدیر، همکاران، دانش آموزان، کتابها، مجلات و اینترنت به تجزیه و تحلیل آنها جهت شناسایی عوامل موثر در ایجاد مساله و یافتن راه حل های پیشنهادی پرداخت. سپس به انتخاب چندین راه کار عملی از میان راه حل های پیشنهادی پرداخته و پس از اعتبار بخشی توسط گروه پژوهش، به اجرای آنها اقدام نمود که عبارت بودند از: استفاده از فلش کارت ها همراه با تصاویر، اجرای نمایش متون انگلیسی کتاب درسی، تکرار و تمرین واژه ها در قالب متن های مختلف. لازم به ذکر است، بعد از اجرای راه حل های فوق، پژوهشگر توانست تا فراوانی دانش آموزان علاقه مند به خواندن و درک مفاهیم زبان انگلیسی را از ۳۰ درصد به ۷۰ درصد برساند. در پایان این نتیجه به دست آمد که استفاده از روش های متنوع تدریس، توجه به تفاوت های فردی و نیازها و علایق آن ها و تقویت حافظه ی دیداری و شنیداری در بالا بردن میزان علاقه به یادگیری درک مفاهیم انگلیسی موثر بوده است.

واژه های کلیدی:

درس زبان انگلیسی، علاقه مندی، درک مفاهیم، ارزشیابی، پایه ی اول متوسطه، دانش آموزان

مقدمه :

زبان توسعه یافته ترین ابزار فکری است که برای برقراری ارتباط بین انسان ها و جوامع انسانی به کار گرفته می شود. گرچه با ابزارهای دیگری مانند علایم ، هنرهای بصری همچون نقاشی و مجسمه سازی نیز می توان ارتباط برقرار نمود، اما انتقال مفاهیم پیچیده ذهنی به ساده ترین و کامل ترین شکل ممکن فقط از طریق زبان نوشتاری و گفتاری ممکن است. اما جمعیت کره ی زمین به زبان های مختلفی صحبت می کنند، زبان هایی که هر کدام به گوش دیگری غریب می آیند. طی سالیان اخیر به دلایل مختلف علمی، سیاسی، اقتصادی و فرهنگی، زبان انگلیسی تبدیل به وسیله ی ارتباط مردمانی از فرهنگ ها و ملیت های متفاوت شده است. در دنیای امروز، اگر بخواهید در رشته ی پزشکی تحصیل کنید یا مدیری موفق باشید، دانستن زبان انگلیسی برایتان یک ضرورت به شمار می آید. چرا که در آن صورت می توانید در تجربیاتی که دیگر مردم دنیا به دست آورده اند سهمیم شوید و در ارتباطی تنگاتنگ با آنان، دانش خود را به روز نگه دارید

علاوه بر آن، در دنیایی که پیشرفت وسایل ارتباط جمعی رفته رفته آن را به دهکده ای فرضی بدل می کند، نیاز به زبانی مشترک برای برقراری ارتباط و پیشبرد اهداف علمی- اجتماعی بشر، بیش از پیش احساس می شود. بنابراین یادگیری زبان انگلیسی که خواهی نخواهی به زبان ارتباط مردم دنیا بدل شده است در اولویت کاری تاجران، دانش پژوهان و قرار می گیرد. البته منظور از یادگیری، کسب تواناییهای لازم به اندازه ی سخن پردازانی مانند شکسپیر و میلن نیست. بلکه تا حدی است که بتوان دریافت کدام واژه چه مفهومی می تواند داشته باشد. (www.aftab.ir)

لازم می دانم سخنی درباره ی ضرورت یادگیری زبان خارجی از حضرت امام خمینی(ره) نقل کنم: "بیش تر به زبان(خارجی) احتیاج نبود. امروز احتیاج است. باید زبان های زنده ی دنیا جزء برنامه ی تبلیغاتی مدارس باشد ... امروز مثل دیروز نیست که صدای ما از ایران بیرون نمی رفت. امروز ما می توانیم در ایران باشیم و در همه جای دنیا با زبان دیگری تبلیغ کنیم."

با توجه به مطالب یاد شده ، آشکار می گردد که نقش و جایگاه درس زبان انگلیسی در زندگی انسان به چه میزان دارای اهمیت است. اما سوال مهمی که مطرح می باشد آن است که ، چرا بعضی از دانش آموزان به درس زبان انگلیسی علاقه مند نمی باشند ؟ چرا در بررسی نتایج ارزش یابی درس زبان انگلیسی اغلب فراگیران از بخش واژگان و درک مفاهیم ، نمره ی بیشتری از دست می دهند ؟ چرا بعضی از دانش آموزان در پاسخ گویی به طور شفاهی دچار اضطراب می شوند ؟ چرا بعضی از دبیران در تدریس این درس موفقیت چندانی ندارند ؟ به راستی دلیل این ناکامی ها چیست و عوامل آن کدامند ؟

در مباحث روانشناسی تربیتی ، انگیزش و تعلیم و تربیت رابطه ای مانند آب و ماهی دارند. برای ایجاد انگیزه در دانش آموزان باید تلاش نمود تا فرد احساس نیاز کند . برای کسب مهارت در یک زمینه یا کسب دانش در موضوعی خاص اگر انگیزه ، شوق و یا علاقه در میان نباشد ، هیچ گاه به هدف خود نخواهیم رسید . برای اینکه بتوانیم میزان علاقه و میزان انگیزه را افزایش دهیم ، از تقویت کننده های موثر استفاده می کنیم.

در میان دروس دوره ی راهنمایی، زبان انگلیسی زیاد مورد علاقه ی اکثر دانش آموزان نیست و یا اینکه در یادگیری آن مخصوصاً در واژگان و درک مفاهیم مشکلاتی دارند. زبان انگلیسی بسیار فرار است و اگر هر چند وقت یکبار تمرین نشود از یاد خواهد رفت. پژوهنده در این پژوهش از هر دو روش تقویت کننده ها هم بیرونی و هم درونی استفاده کرده تا به نتایج مطلوب خود برای حل این مشکل دست یابد.

بر این اساس ، عنوان اقدام پژوهی حاضر این است : " چگونه توانستم دانش آموزان کلاس سوم مدرسه راهنمایی ۱۷ شهرریور را به خواندن و درک مفاهیم زبان انگلیسی علاقه مند کنم." و هدف اصلی آن ایجاد انگیزه و افزایش علاقه در دانش آموزان یاد شده نسبت به مفاهیم و واژگان درس زبان انگلیسی می باشد.

از سوی دیگر، این تحقیق در پی آن بود تا علاوه بر افزایش علاقه ی دانش آموزان پایه ی سوم مدرسه راهنمایی ۱۷ شهرریور شهرستان علی آبادکتول به یادگیری واژگان و درک مفاهیم زبان انگلیسی، میزان مهارت آنان را نیز در مکالمه و ترجمه ی متون مختلف انگلیسی و کاربرد آن در ارتقاء سطح آگاهی خود افزایش دهد.

بیان مساله :

اینجانب محمدحسن قاسمی با میزان تحصیلات فوق دیپلم زبان انگلیسی و لیسانس رشته زیست شناسی و حدود ۲۵ سال سابقه ی خدمت، در سال تحصیلی ۹۲-۹۱ با سمت دبیر زبان انگلیسی در آموزشگاه راهنمایی ۱۷ شهرپور مزرعه کتول واقع در شهرستان علی آبادکتول، مشغول به تدریس بودم. خانواده های دانش آموزان از نظر اقتصادی و فرهنگی و هم چنین میزان سواد، در وضعیت نسبتاً خوبی قرار داشتند. دانش آموزان کلاس اینجانب هم با فراوانی ۲۸ نفر از این قاعده مستثنی نبودند. اما آنچه ذهن اقدام پژوه را به خود مشغول کرده بود، به شرح زیر می باشد :

در اوایل سال تحصیلی یاد شده ؛ همواره رفتار دانش آموزان در زنگ زبان انگلیسی ، توجه مرا به خود جلب می کرد. بدان معنا که در این زنگ ، کم تحرک تر و بی توجه به نظر می رسیدند . با توجه به رفتار آنها دریافتم که در جلساتی که گرامر (دستور زبان) تدریس و تمرین می شد ، فراگیران با توجه بیشتری به درس گوش می کردند . اما زمانی که به آنها واژه ها و متن (READING) تدریس می شد ، آنها با بی حوصلگی به درس گوش می دادند و دقت و توجه کافی را نداشتند.

طبق ارزشیابی های مستمر در کلاس ، اقدام پژوه دریافت که دانش آموزان نکات گرامری را خیلی بهتر و راحت تر یاد می گرفتند و سوالات مربوط به گرامر (دستور زبان) را بهتر از قسمت لغات و درک مفاهیم پاسخ می دادند . اقدام پژوه در مقاله ای به موضوعی برخورد که نوشته بود: اکثر کسانی که در دوران مدرسه از زبان انگلیسی استفاده ای نمی برند به علت نا آگاهی از اهمیت آن است. همین افراد وقتی وارد دانشگاه می شوند و می بینند که زبان علم دنیا و اینترنت و رسانه ها انگلیسی است ، بیشتر انگیزه برای یادگیری زبان دارند . برخی به دنبال آموختن آن می روند ، برخی دیگر به همین شکل، فارغ التحصیل می شوند . بسیاری از دانشجویان حتی در دوره های کارشناسی ارشد و دکتری درس را تمام می کنند، بدون آنکه توانایی ترجمه ی حتی یک متن انگلیسی ساده را داشته باشند چه برسد به متون تخصصی . و همان ها می شوند استاد دانشگاه .

بنابراین اقدام پژوهی منطقه مندر شد تا این وضع را تغییر داده و زمینه ای فراهم آورد تا دانش آموزان بهتر و راحت تر واژگان و مفاهیم را درک کنند . پژوهنده فکر کرد تا با بهبود بخشیدن به توانایی درک مفاهیم در آینده ، این دانش آموزان هم موثر می باشد ، چون همان طور که ذکر شد ، واژگان و درک مفاهیم زبان انگلیسی در دانشگاه ها و نیز برای آنها سودمند می باشد.

اهداف تحقیق:

امروزه یادگیری زبان انگلیسی یک ضرورت انکار ناپذیر است . چرا که زبان انگلیسی ، زبان علم است و آموزش رشته های مختلف در سطوح عالی و تولید علم به زبان انگلیسی صورت می گیرد. با افزایش روند جهانی سازی ارتباطات بین المللی ، برنامه های رادیویی و تلویزیونی، تجارت جهانی و آموزش علوم جدید همگی به زبان انگلیسی صورت می گیرند و عدم آشنایی به این زبان برابر با عدم زندگی در دنیای مدرن امروزی است. زبان انگلیسی از زبان های زنده و بین المللی دنیاست که پر طرفدارترین زبان مکالمه ای دنیاست. و آنچه که این زبان را به زبان های دیگر جهان متمایز می کند، یادگیری آسان و روان و آسان بودن در به کار بردن این زبان در مکالمه است.

آموختن این زبان برای دانش آموزان امری جدایی ناپذیر با پیشرفت تحصیلی می باشد. بر این اساس ، هدف کلی از پرداختن به این پژوهش ، علاقه مندی دانش آموزان به یادگیری واژه ها و در نتیجه خواندن و درک مفاهیم زبان انگلیسی بوده است. به دلیل روشن تر هدف این پژوهش این بود که پس از اجرای طرح، میزان علاقه مندی دانش آموزان به یادگیری خواندن و درک مفاهیم درس زبان انگلیسی از ۳۰ درصد به ۷۰ درصد افزایش یابد.

توصیف وضع موجود (شواهد ۱)

برای مشخص کردن مساله ی ذکر شده، در اوایل سال تحصیلی ۹۱-۹۲ از شاخص های کیفی و کمی جهت گردآوری داده ها استفاده نمودم.

الف - شاخص های کیفی وضع موجود :

با نظر سنجی از دانش آموزان در مورد میزان علاقه ی آنها نسبت به درس زبان انگلیسی دریافتیم :

- نسبت به واژگان و متون انگلیسی نگرش مثبتی نداشتند.
- معنی واژگان را زود فراموش می کردند.
- نسبت به یادگیری درک مفاهیم متون انگلیسی ضعیف بودند .
- انگیزه و علاقه ای نسبت به یادگیری واژگان نداشتند .
- از اهمیت کاربرد زبان انگلیسی در زندگی روزمره اطلاع چندانی نداشتند .
- نسبت به چگونه مطالعه کردن و یادگیری واژگان انگلیسی آگاهی نداشتند .
- زمان تدریس متون انگلیسی خسته و کسل به نظر می آمدند.
- با بررسی نتایج حاصل از آزمون زبان انگلیسی دی ماه دریافتیم :
- در قسمت واژگان و درک مفاهیم ، دانش آموزان نمره بیشتری را از دست داده بودند .
- دانش آموزان علاقه ای به پاسخ دادن به قسمت درک مطلب را نداشتند .
- دانش آموزان در آزمون شفاهی که مستلزم کاربرد واژگان است نمره بیشتری را از دست داده بودند.

ب - شاخص های کمی وضع موجود :

برای تعیین وضع موجود از اعداد و ارقام نیز استفاده شد که در این قسمت در قالب شاخص های کمی به شرح

زیر ارایه می گردد:

با استفاده از روش های متمرکز به بررسی نتایج آزمون دی ماه درس زبان انگلیسی پرداختم. نتایج به دست آمده چنین بود:

جدول شماره ۱: جدول درصد فراوانی نتایج آزمون زبان انگلیسی دی ماه در سال تحصیلی ۹۱-۹۲

مولفه ها	جمع دانش آموزان	دانش آموزانی که به	دانش آموزانی که از	دانش آموزانی که
		کل سوالات پاسخ همه قسمت های فقط از قسمت درک	سوال، نمره از دست	مطلب نمره از دست
		صحیح دادند	داده بودند	داده بودند
مطلق	۲۸	۶	۸	۱۴
درصد	۱۰۰	۲۱/۴	۲۸/۵	۵۰/۱

جدول شماره (۱) نشان می دهد فقط ۶ نفر از کل دانش آموزان کلاس به تمام سوالات آزمون پاسخ صحیح و کامل داده بودند! تعداد ۸ نفر از کل کلاس هم از همه موارد یعنی واژگان؛ دستور زبان و درک مفاهیم نمره از دست داده بودند و بقیه دانش آموزان فقط از واژگان و درک مطلب نمره از دست داده بودند.

با بررسی برگه های امتحانی دانش آموزان و با بررسی پاسخ آنها به سوالات مصاحبه ای در وقت آزاد، متوجه شدم فقط ۹ نفر به یادگیری واژگان و درک مفاهیم متون انگلیسی علاقه مند بودند. سوالات مصاحبه چنین بود:

- کدام بخش از کتاب زبان انگلیسی پایه ی اول را دوست دارید؟
- آیا مایلید در کلاس به متون انگلیسی غیر از کتاب درسی هم پرداخته شود؟
- آیا مایلید به عنوان فعالیت نروزی به ترجمه ی کتاب های داستانی کوتاه بپردازید؟

بنابراین چنین به دست آمد که از تعداد ۲۸ نفر دانش آموزان کلاس اول ب ، ۹ نفر علاقه مند به یادگیری واژگان و درک مفاهیم انگلیسی بودند ، ۶ نفر علاقه مند به ترجمه و یادگیری متون انگلیسی خارج از کتاب بودند و ۴ نفر مایل به ترجمه ی کتاب داستان انگلیسی بودند و حتی ۹ نفر ابراز داشتند که علاقه ای به این درس ندارند و بهتر است درس زبان انگلیسی حذف شود !

گردآوری داده ها :

پس از اینکه برایم محرز شد که دانش آموزانم علاقه ای به متون انگلیسی از خود نشان نمی دهند و فقط دوست دارند دستور زبان انگلیسی را به صورت حفظی و فرمولی یاد بگیرند، تصمیم گرفتم برای شناسایی علت یا علل ایجاد کننده ی این مساله ، به گردآوری داده ها اقدام نمایم.

ابتدا به جمع آوری فرضیاتی که در ذهن خود داشتم پرداختم، مثلاً: "جذاب نبودن روش تدریس خودم برای دانش آموزان،

عدم علاقه ی آنان نسبت به خودم و غیره. با بررسی های به عمل آمده، دریافتم که مشکل بی علاقه گی آنان نسبت به درس زبان انگلیسی به سال های قبل هم برمی گردد. لازم دانستم از روش های علمی گردآوری داده ها استفاده کنم، تا از این راه بتوانم راه حل های مساله را نیز بیابم.

از آنجا که یکی از ابزارهای کسب داده های تحقیق و پژوهش، پرسش نامه است، پرسش نامه ای با این سوال تنظیم کردم :

" به نظر شما علت بی علاقه گی دانش آموزان به یادگیری واژگان و درک مفاهیم زبان انگلیسی چیست؟" و آن را در اختیار ۵ نفر از دبیران زبان انگلیسی قرار دادم .

بعد از یک هفته ، پرسش نامه ها را جمع آوری و بررسی کردم . فراوانی پاسخ های همکارانم بدین شرح بودند :

جدول شماره ۲ : جدول درصد فراوانی پاسخ همکاران دبیر زبان انگلیسی به پرسش نامه بررسی علل بی علائقی دانش آموزان به یادگیری درک مفاهیم زبان انگلیسی :

مؤلفه	جمع همکاران	عدم آشنایی دانش آموزان با کاربرد و اهمیت زبان	عدم جذاب بودن کتابهای آموزشی	در اختیار نبودن وسایل کمک آموزشی متنوع
مطلق	۵	۱	۳	۱
درصد	۱۰۰	۲۰	۶۰	۲۰

همچنین ، جهت نظر سنجی از دانش آموزان در مورد علت بی علائقی آنان به درک مفاهیم زبان انگلیسی سوالاتی را تنظیم کردم و در زمان های مناسب از آنها می پرسیدم. سوالات بدین شرح بودند:

- چرا بعضی از دانش آموزان به دستور زبان انگلیسی بیشتر از درک مفاهیم متون انگلیسی علاقه دارند؟
 - چرا بعضی از دانش آموزان به درس زبان انگلیسی علاقه ندارند؟
- دانش آموزان در پاسخ به سوالات مصاحبه ای چنین بیان کردند:

جدول شماره ۳ : جدول درصد فراوانی پاسخ دانش آموزان به علل بی علائقی نسبت به درک مفاهیم زبان انگلیسی

مؤلفه	دانش آموزان	مشکل بودن زود فراموش شدن جذاب نبودن مناسب نبودن	زبان واکان	انگلیسی محیط کلاس	کتاب درسی برای یادگیری زبان انگلیسی
مطلق	۲۸	۶	۱۰	۵	۷

درصد	۱۰۰	۲۱.۴	۳۵.۷	۱۷.۸	۲۵.۱
------	-----	------	------	------	------

با مطالعه ی کتاب های مختلف و مقالات موجود در سایت های مختلف ، دلایل بی علاقه ی دانش آموزان نسبت به درک مفاهیم زبان انگلیسی را چنین دریافتیم که:

اولاً: " نوع و روش تدریس برخی از دبیران در درس زبان انگلیسی مخصوصاً " در بخش واژگان و درک مفاهیم متناسب با هدف درس نیست .

ثانیاً: " عدم آشنایی فراگیران با کاربرد واژگان و درک مفاهیم زبان انگلیسی در زندگی روزمره ، میزان علاقه ی آنان را به این درس کاهش می دهد (نام این کتابها و منابع مقالات موجود در سایت ها در فهرست منابع و ماخذ ذکر شده است).

دفتر کتابخانه علمی
اسفهان

تجزیه و تحلیل و تفسیر داده ها :

پس از اینکه مساله یعنی بی علاقه‌گی دانش آموزانم به درک مفاهیم متون زبان انگلیسی و رضایت بخش نبودن ارزشیابی آنان در درس یاد شده برایم محرز شد ، تصمیم گرفتم برای شناسایی علل بوجود آورنده این مساله ، به جمع آوری داده ها اقدام نمایم :

۱. با نشاط نبودن فضای کلاس زبان انگلیسی
۲. فراموش شدن واژگان انگلیسی سال های گذشته
۳. بی علاقه‌گی به درس زبان انگلیسی
۴. ضعف شاگردان در یادگیری و حفظ واژگان
۵. عدم آشنایی فراگیران با کاربرد واژگان و درک مفاهیم زبان انگلیسی در زندگی آینده
۶. جذاب نبودن وسایل کمک آموزشی
۷. یکنواخت بودن روش تدریس برخی از دبیران
۸. چیدمان نامناسب صندلی های کلاس
۹. مناسب نبودن محیط کلاس برای تدریس زبان انگلیسی
۱۰. مستمر نبودن فرایند یادگیری زبان انگلیسی
۱۱. کم بودن ساعات تدریس زبان انگلیسی
۱۲. عدم آشنایی فراگیران به مطالعه زبان انگلیسی به عنوان یک مهارت

گردآوری داده ها جهت ارائه راه حل ها :

به منظور دست یابی به راه کارهایی برای حل مساله ، بار دیگر با استفاده از روش های علمی به جمع آوری داده ها پرداختم که توضیح آن به شرح زیر می باشد:

الف - مصاحبه

بعد از بررسی های مصاحبه های گذشته و برای کسب اطلاعات مفیدتر ، چند سوال دیگر تنظیم کرده و از دانش آموزانم پرسیدم. سوالات چنین بودند:

- چگونه می توانیم واژگان انگلیسی را راحت تر یاد بگیریم ؟
- با چه روش هایی می توانیم فضای کلاس انگلیسی را با نشاط تر کنیم؟
- چرا ترجیح می دهید زبان انگلیسی را در آموزشگاه های زبان یاد بگیرید؟

چند نمونه از جواب های دانش آموزان این بود :

با استفاده از پوسترهای لغات همراه با تصاویر در کلاس فضای آن را متفاوت کرده و از وسایل کمک آموزشی متنوع در تدریس این درس کمک بگیرید.

ب - پرسش نامه:

برای کسب راه حل های مناسب جهت حل مساله ، پرسش نامه ای که شامل سوالات زیر بود، را تنظیم نموده سپس در اختیار تعدادی از همکارانم قرار دادم تا نظرات خود را در آن قید کنند. سوالات مطرح شده بدین شرح بودند :

۱. به نظر شما چگونه می توان نگرش منفی دانش آموزان را نسبت به یادگیری خواندن و درک مفاهیم

انگلیسی از بین برد ؟

۲. چگونه می توان فضای کلاس زبان انگلیسی را شادتر و با نشاط تر ساخت ؟

۳. از چه وسایل کمک آموزشی برای یاد دهی واژگان انگلیسی استفاده کنیم ؟

نمونه ای از پاسخ های همکارانم چنین بود : استفاده از متن های ساده تر در شروع تدریس، استفاده از سی دی های آموزشی همراه با تصاویر و فیلم های مربوط به متون انگلیسی موجود در کتاب و تکرار و تمرین .

ادبیات موضوع :

با در نظر گرفتن هدف پژوهش خود، بعضی از آثار پژوهشگران را در رابطه با درس زبان انگلیسی بررسی، تحلیل و نقد کردم تا بتوانم از آنها در امر پژوهش خود استفاده نمایم. بر این اساس ، نتایج را در خصوص پیشینه های دیگران، در دو بخش نظری و عملی ارایه نموده ام.

الف – پیشینه نظری:

نکته ای که معمولاً " زبان آموزان به آن توجهی ندارند این است که زبان انگلیسی را به چه منظور فرا می گیرند؟

آیا تاکید آنها بر کسب مهارت های گفتاری است یا مهارت های نوشتاری یا هر دوی آنها ؟ هدف آنها هر چه باشد ذکر یک نکته بسیار پر اهمیت است. تا زمانی که نمی توانید گفته های یک انگلیسی زبان را درک کرده و به او پاسخی مناسب دهید، فرایند یادگیری زبان در ذهن شما کامل نشده است. به گفته ی بسیاری از زبان شناسان ، زبان یک مهارت است که برای یادگیری آن باید تمرین زیادی کرد. از آنجا که فرایند یادگیری زبان کند است، این تمرین باید متناوب، مستمر و طولانی باشد در غیر این صورت اثر بخشی آن کم می شود.

پیشینه عملی :

در این جا تکنیک هایی جهت افزایش انگیزه زبان آموزان برای فراگیری زبان انگلیسی ارائه می گردد :

خودتان را در آینده مجسم کنید : تصور کنید که مثل زبان مادریتان می توانید با انگلیسی زبان ها هم صحبت کنید و براحتی مفاهیم یک متن انگلیسی را درک کنید . این تصورات کمک می کند تا انگیزه لازم برای فراگیری زبان در شما شکل گیرد.

هر کجا که می توانید از انگلیسی تان استفاده کنید: این نکته بسیار مهم است ، هر چه قدر بیشتر از انگلیسی تان استفاده کنید بیشتر می توانید آن را یاد بگیرید .

با دیگران راجع به زبان انگلیسی صحبت کنید : این یک روش ساده و در عین حال بسیار کارآمد است . شما معمولاً درباره ی چیزهایی صحبت می کنید که برایتان جالب باشد. اما برعکس آن هم درست است . اگر شما درباره ی یک موضوع خسته کننده هم صحبت کنید ، کم کم به آن علاقه مند خواهید شد و اما در مورد زبان انگلیسی : شما می توانید دوستانتان را با گفتن چند جمله انگلیسی غافلگیر کنید یا مثلاً " می توانید به آنها بگویید که امروز ۲۰ لغت جدید یاد گرفته اید همیشه از پیشرفت هایتان با آنها صحبت کنید و این باعث می شود علاقه و اشتیاق شما نسبت به فراگیری زبان بیشتر و بیشتر شود .

دوستی پیدا کنید که به فراگیری انگلیسی مشغول باشد: در این صورت کسی را خواهید داشت که بتوانید درباره انگلیسی با او صحبت کنید که این باعث افزایش علاقه ی شما به فراگیری زبان خواهد شد . همچنین فراگیری زبان برای شما آسان تر خواهد شد ، زیرا در این صورت می توانید اشکال هایتان را با دوستان در میان بگذارید و نیز بیشتر به مطالعه ی انگلیسی خواهید پرداخت ، چون که می خواهید از دوستان بهتر باشید (رقابت) .

راه حل های پیشنهادی :

پس از اینکه از طریق مطالعه ی کتاب ها ، مجلات و تحقیقات انجام شده ، مصاحبه با دانش آموزان و پرسش نامه ها داده های لازم را گرد آوری کردم به تجزیه و تحلیل آنها پرداخته و ضمن تبادل نظر با همکاران و اولیاء مدرسه به راه حل های پیشنهادی زیر دست یافتم:

۱- ایجاد انگیزه در دانش آموزان برای خواندن متون انگلیسی و درک آن

یک زبان آموز با انگیزه از فراگیری زبان لذت می برد، وقت بیشتری روی آن می گذارد و آن را به طور منظم انجام می دهد. انگیزه ی بالا برای او امتیاز دیگری هم دارد و آن این است که به خاطر سپردن کلمات و فهم متون آسان تر می شود ، زیرا مغز انسان اطلاعات مربوط به چیزهای مورد علاقه اش را به راحتی به خاطر می سپارد.

۲- ایجاد نشاط در زنگ زبان انگلیسی

در بحارالانوار آمده : " هنگامی که دل ها نشاط یافتند ، علم و کمال را در آنها به ودیعه بگذارید و هر گاه از نشاط تهی و گریزان شدند ، آنها را وداع کنید ؛ زیرا دل ها در چنین حالتی آماده فراگیری علم نیستند . " فضلی خانی (۱۳۸۶) نیز براین باور است که نقطه شروع به هنرمندی خاص نیاز دارد تا انگیزهای توام با هدفمندی و نشاط در دانش آموزان به وجود آورد. پس ایجاد نشاط در هر درسی مخصوصاً " زبان انگلیسی می تواند علاقه مندی دانش آموزان را افزایش دهد.

۳- استفاده از طرح های ابتکاری جهت پرورش خلاقیت دانش آموزان و کمک به خاطر سپردن واژگان انگلیسی

لازمه خواندن و درک مفاهیم زبان انگلیسی یاد گیری واژه هاست هر قدر که دایره لغات دانش آموزان وسعت داشته باشد به همان اندازه به راحتی می توان درک مفاهیم مکتوب انگلیسی را افزایش داد . بر این اساس به

منظور بالا بردن توانایی در یادگیری واژگان در دانش آموزان ، فعالیت های زیر که حاصل تجربیات سال های گذشته ی خود می باشد ، را پیشنهاد کردم :

• تهیه ی فلش کارت همراه با تصاویر و لغات

• تهیه ی پاور پوینت واژه ها همراه با تصاویر

• تهیه ی پوستر واژه ها و نصب در کلاس

• گروه بندی دانش آموزان

• استفاده از فرهنگ های تک زبانه برای یافتن واژه ها

• به خاطر سپردن یک اصطلاح یا ضرب المثل در هر جلسه

• استفاده از جدول واژه ها

• استفاده از متن های غیر درسی مناسب با سطح دانش فراگیران

• اجرای نمایش متون زبان انگلیسی کتاب درسی

• ترجمه ی کتاب های داستانی زبان انگلیسی در سطوح پایین

۴- انجام ارزشیابی تشخیصی از مفاهیم و واژگان به منظور آماده سازی دانش آموزان

همان طور که همکاران دیگر و مشاورین محترمه نظر دادند ، خوب است قبل از این که تدریس درس جدید آغاز شود ، ارزشیابی تشخیصی صورت بگیرد تا هم دبیر به دانسته های قبلی دانش آموزان محکی زده باشد و هم ذهن دانش آموزان آماده پذیرش درس جدید شود .

۵- در نظر گرفتن کلاسی به عنوان اتاق زبان انگلیسی به منظور داشتن فضایی کاملاً انگلیسی

۶- اجرای سرود ها و اشعار به زبان انگلیسی در مراسم و جشن های مدرسه

۷- پخش اشعار و سرود های انگلیسی از بلند گوی مدرسه در زنگ تفریح

۸- افزایش زمان تدریس زبان انگلیسی

انتخاب راه حل ها :

پس از در میان گذاشتن راه حل های پیشنهادی با مدیر محترم آموزشگاه و تعدادی از همکاران و مشاورین محترم و با مشورت و هم فکری با آنها به انتخاب چند راه حل پرداختم. راه حل های انتخابی به شرح زیر می باشد:

۱. گروه بندی دانش آموزان به گروه های ۴ نفره

۲. تهیه ی فلش کارت همراه با تصاویر توسط دانش آموزان

۳. تهیه ی پاور پوینت همراه با تصاویر و فونتیک واژگان توسط دانش آموزان

۴. نصب پوستر های واژه ها در کلاس

۵. ترجمه متون انگلیسی توسط گروه های دانش آموزی

۶. استفاده از متن هایی به غیر از متن کتاب و پرسش درک مفاهیم به صورت درست / غلط

۷. در نظر گرفتن پاداش به گروه برتر با اضافه کردن نمره به نمره ی مستمر آنها

۸. اجرای نمایش متن های کتاب درسی توسط گروه های دانش آموزی

اعتبار بخشی به راه حل ها :

در این مرحله برای اینکه یافته های تحقیق علمی، دارای اعتبار باشد ضرورت داشت ، افرادی با تجربه و با صلاحیت آن را ارزیابی کنند. به همین دلیل گروهی که شامل مدیریت محترم آموزشگاه و همکاران بودند، را به عنوان منتقد و ناظر کار خود انتخاب کرده، تا پیشرفت طرح ، از نظرات و نقادی آنان بهره مند گردم.

به لطف الهی ، راه حل های انتخابی مورد تایید همکاران گرامی و مدیر محترم آموزشگاه قرار گرفت . بنابراین توانستم با اطمینان بیشتر راه حل های انتخابی خود را به مرحله ی اجرا در آورم.

اجرای راه حل های انتخابی :

مهمترین قسمت یک اقدام پژوهی ، اجرای راه حل ها می باشد. بنابراین راه حل های انتخابی خود را به مرحله اجرا گذاشتم و مراحل را همراه با اصلاح و تعدیل بعضی از راه حل ها به اجرا در آوردم . مراحل اجرا به شرح زیر می باشد :

ایجاد انگیزه

برای ایجاد انگیزه در دانش آموزان و علاقه مند کردن آنها در فراگیری درس زبان انگلیسی ابتدا باید تا حد امکان در رفع عواملی که انگیزه را از دانش آموزان گرفته است ، کوشید . بنابراین ابتدا از راه تشویق و آسان جلوه دادن درس انگلیسی شروع کردم. بارها به آنها گوشزد می کردم که شما احتمالا " تا حدی به زبان انگلیسی مسلط هستید و این خود یک موفقیت بزرگ است! حالا به موفقیت های بزرگتری فکر کنید . وقت آن رسیده است که از روش های موثر و کارآمد برای رسیدن به سطح قابل قبولی از دانش انگلیسی استفاده کنید .

گروه بندی دانش آموزان و بهره از کار گروهی

با گروه بندی دانش آموزان و قرار دادن ۲ دانش آموز ضعیف در کنار ۲ دانش آموز قوی تر توانستم با استفاده از خود دانش آموزان به ضعیف تر ها کمک کنم . ترجمه ی متون انگلیسی و انجام تکالیف به صورت گروهی بیشتر توانست به آنها در یادگیری کمک کند . چون انجام تکلیف در منزل توسط دانش آموزان ضعیف برابر است با رونویسی کردن از کتاب های کمک آموزشی . همان طور که خودشان به این امر اعتراف می کردند .

تهیه ی فلش کارت و پاور پوینت همراه با تصویر

در روش دیگر از دانش آموزانم خواستم تا واژه های جدید هر درس را به صورت فلش کارت همراه با تصویر و یا آنهایی که توانایی اجرای پاور پوینت را داشتند به صورت پاور پوینت آماده کنند . این کار باعث می شد که دانش آموز برای پیدا کردن و یا نقاشی کردن تصاویر مربوط به هر لغت آن قدر با آن لغت درگیر می شد که دیگر معنی آن از یادش نمی رفت .

اجرای نمایش متون انگلیسی کتاب درسی

در روش دیگر بعد از تدریس متن و ترجمه گروهی و نیز پس از یک یا دو جلسه پرسش شفاهی آن ، از گروه ها می خواستم تا متن انگلیسی را به شکل نمایش در آورند و برای دوستانشان در کلاس اجرا کنند و به بهترین اجرا به منظور تشویق و ترغیب بیشتر آنها نمره ای به نمره ی مستمر شان اضافه می کردم

اصلاح ، تعدیل و تغییرات در اجرای راه حل ها :

با مدیر محترم آموزشگاه لزوم یک کلاس به عنوان کلاس زبان انگلیسی که دارای امکانات صدا و تصویر و غیره باشد را مطرح نمودم . ولی متأسفانه به دلیل کمبود فضای کافی و مناسب جهت این امر نتوانستم این کار را به مرحله ی اجرا در آورم اما با نصب پوستر هایی در کلاس که از فلش کارت های دانش آموزان تهیه شده بود ، توانستم واژگان هر درس را برای هفته ها جلوی چشمان دانش آموزان داشته باشم تا نوعی تکرار و تمرین تلقی گردد

توصیف وضع مطلوب (شواهد ۲)

الف - شاخص های کیفی وضع مطلوب

در نتیجه ی این عمل اقدام پژوهی ، بسیاری از مشکلات و موانع پیشرفتی و علل بی انگیزگی دانش آموزان در درس زبان انگلیسی را شناسایی کردم و به کمک خود دانش آموزان و اولیاء مدرسه اطلاعاتی به دست آمد که از طریق آنها عمل پژوهشی ام را انجام دادم و تعدادی از راه کارهای متناسب با شرایط و امکانات مدرسه را به اجرا در آوردم. از مقایسه ی نتایج امتحانات و پرسش های مستمر کلاسی هم متوجه شدم که کارهای انجام شده شفا بخش بوده و موجب تغییر در وضعیت زبانی دانش آموزان شده است . دانش آموزان در مصاحبه ای که از آنها صورت گرفت بیان کردند که با اجرای نمایش متن های انگلیسی دیگر معنی واژگان و مفاهیم متن از یادشان نمی رفت و حتی بسیاری از جملات را هم در ذهن خود به خوبی حفظ می کردند اکثریت دانش آموزان هم تصمیم گرفته بودن که در تعطیلات تابستان به کلاس زبان انگلیسی بروند. که این حاکی از افزایش میزان علاقه دانش آموزان به زبان و آشنایی با یک فرهنگ جدید است .

ب- شاخص های کمی وضع مطلوب

با بررسی نتایج ارزشیابی پایانی در خرداد ماه مشخص شد که اجرای این طرح اقدام پژوهی نتیجه ی مطلوبی داشته و دانش آموزان از قسمت واژگان و درک مفاهیم نمره ی کمتری را از دست دادند و حتی می توان گفت ، بیش از نیمی از کلاس (۷۰ درصد) نمره ی کاملی از ۲ سوال آخر آزمون که شامل درک مطلب می باشد ، را کسب کردند. فراوانی پاسخ دانش آموزان به سوالات مربوط به واژگان و درک مفاهیم چنین بود:

جدول شماره ۱ : جدول درصد فراوانی پاسخ دانش آموزان به سوالات درک مطلب

مؤلفه	جمع دانش آموزان	تعداد افرادی که	تعداد افرادی که	تعداد افرادی که
		نمره کامل درک مطلب را کسب کردند	نصف نمره درک مطلب را کسب کردند	درک مطلب نمره نیاوردند

مطلق	۲۸	۲۰	۸	۰
درصد	۱۰۰	۷۰	۳۰	۰

نتیجه گیری :

با توجه به این که هدف اصلی از آموزش زبان انگلیسی در مدارس ، ایجاد توانایی در کاربرد آن و ترجمه ی متون انگلیسی در دانشگاهها در رشته های مختلف می باشد، شایسته است دبیران محترم با استفاده از ابزار کمک آموزشی متنوع، اقدام به انجام فعالیت هایی نمایند تا از این طریق به هدف اصلی آموزش دست یابند.

در تحقیق حاضر که عنوان آن ، علاقه مندی دانش آموزان پایه سوم مدرسه راهنمایی ۱۷ شهریور به خواندن و درک مفاهیم زبان انگلیسی بوده است ، به منظور آگاهی بیشتر از وجود مساله ی بی علاقه دانش آموزان نسبت به درک مفاهیم درس زبان انگلیسی به بررسی داده های کسب شده از منابع و روش های گوناگون علمی و نیز نظر سنجی از دانش آموزان و همچنین به تبادل تجربه با مدیر و همکاران محترم پرداخته شد ، که گزارش آن در بخش شواهد (۱) ارائه گردید .

از مجلات و مقالات اینترنت ، پرسش نامه ی همکاران و مصاحبه با دانش آموزان اطلاعاتی به دست آمد که با بررسی آنها عوامل موثر در ایجاد مساله شناسایی گردید . و نیز جهت دستیابی به راه حل های پیشنهادی بار دیگر از موارد ذکر شده استفاده شد و پس از بررسی آنها برخی از راه حل ها را انتخاب نموده و بعد از اعتبار بخشی لازم ، به مرحله ی اجرا در آمد . در پایان و با توجه به شاخص های کیفی و کمی موفقیت طرح می توان چنین نتیجه گرفت :

تنوع روشهای تدریس، در ایجاد علاقه مندی دانش آموزان به یاد گیری واژگان و درک مفاهیم زبان انگلیسی تاثیر بسزایی دارد . پس از انجام پژوهش و هش به این نتیجه دست یافتیم که تقویت حافظه ی دیداری و شنیداری ، در قالب فلش کارت ها و پاور پوینت های همراه با تصویر ، تاثیر بسیار خوبی در افزایش علاقه مندی دانش آموزان به یادگیری زبان انگلیسی دارد همچنین به این نتیجه دست یافتیم که با به نمایش در آوردن متون

انگلیسی توسط دانش آموزان ، معانی واژه ها و جملات انگلیسی به خوبی در حافظه ی دانش آموزان باقی می ماند.

فروشگاه علمی اسفهان

پیشنهادهای و راه کارها :

با توجه به مراحل اجرای طرح و رسیدن به آرمان که همان وضع مطلوب که علاقه مند کردن دانش آموزان به خواندن و درک مفاهیم زبان انگلیسی بود، و نیز؛ با بهره بردن از تجربیات به دست آمده در این زمینه، نکاتی در قالب پیشنهادها و راه کارها به شرح زیر ارائه می گردد:

الف- به مسئولان محترم آموزش و پرورش پیشنهاد می گردد : ساعت آموزش درس زبان انگلیسی را افزایش داده تا دبیر بتواند با صبر و حوصله ی بیشتری با فراگیران به آموزش زبان انگلیسی بپردازد و نیز در مدارس کلاسی را مخصوص تدریس درس زبان انگلیسی در نظر بگیرند که بتوان انگیزه ی یادگیری را در فراگیران افزایش داد و از امکانات سمعی - بصری استفاده نمود.

ب- به همکاران گرامی توصیه می شود : از روش های متنوع آموزش زبان انگلیسی استفاده کرده، محیط کلاس را شاد و با نشاط سازند تا دانش آموزان رغبت بیشتری به یادگیری این درس را داشته باشند.

ج - به اولیای ارجمند دانش آموزان پیشنهاد می گردد: در ارتقای سطح زبانی فرزند خود با قرار دادن امکانات آموزشی زبان انگلیسی نظیر کتاب های داستانی گوناگون، سی دی های آموزشی و ... کوشش کنند.

د - به دانش آموزان عزیز توصیه می شود: زبان یک مهارت است که برای یادگیری آن باید تمرین زیادی کرد. این تمرین باید متناوب، مستمر و طولانی باشد تا اثر بخشی آن افزایش یابد.

فهرست منابع و مآخذ :

۱. سیف اللهی، وجه الله. (۱۳۸۴) اقدام پژوهی (پژوهش حین کار) ، تهران: عابد، چاپ اول
 ۲. فضلی خانی، منوچهر. (۱۳۸۶) راهنمای عملی روش های فعال و اکتشافی در آموزش. تهران: آزمون نوین.
- چاپ دوم

۳. قاسمی پویا، اقبال. (۱۳۸۹) راهنمای عملی پژوهش در عمل. تهران: پژوهشگاه آموزش و پرورش

۴. کمانگر، کیهان (۱۳۹۰) نکاتی در مورد یادگیری آسانتر مطالب www.aftab.ir آفتاب

۵. لطف آبادی، حسین. (۱۳۸۹) روان شناسی تربیتی. تهران. سمت. چاپ چهارم

فروشگاه علمی اسفهان